రాత

అలపర్తి రామకృష్ణ

వెంకటస్వామి చనిపోయి అప్పటికి వారం రోజులైంది

రామచిలుక వున్న పెట్టె బుజాన తగిలించుకోబోయాడు పెంచలయ్య

వాకిలి వూడుస్తున్న రమణమ్మ ఉదయం నుంచి కొడుకు వాలకం గమనిస్తూనే వుంది కొడుకు రామచిలుక పెట్టె అందుకోగానే చీపురు కింద పడేసి గుమ్మానికి అడ్డంగా నిలబడింది

పెంచలూ? నా మాట వినరా! ఆ చిలుక పెట్టె మనకి కలిసి రాలేదురా మీ తాత చిలుక జోస్యం చెప్పేవాడు ఆయన దగ్గర ఇరవై చిలుకలు వుండేవి పట్టుమని ఏ చిలుకా రెండు నెలలు ఆయన దగ్గర వుండేది కాదు తాగుడుకు డబ్బులు అవసరం అయితే అమ్మేసేవాడు వుంచుకున్న దానికి చిర కొని పెట్టాలంటే దగ్గరున్న రామచిలుకల్ని అమ్మేవాడు కొత్త వాటిని పట్టుకుని మచ్చిక చేసేవాడు నెలరోజుల్లో ఆయన చిలుక జోస్యం చెప్పినన్నాళ్ళూ కటిక దరిద్రం అనుభవించేవాడు చిలుక పెట్టె పట్టుకోవద్దని మీ నాన్నకి చెప్పేడు చనిపోయే ముందు మీ నాన్న వింటేగా! మీ తాత చచ్చిన మర్నాడే పెట్టె పట్టుకుని మీ నాన్న బయల్దేరాడు దరిద్రం మనల్ని వొదలి పెట్టలేదు మీ తమ్ముడికి పోలియో జబ్బు వొచ్చి కాళ్ళు చచ్చుబడిపోయింది ఎందు కనుకున్నావురా! అన్నెం పున్నెంఎరుగని రామచిలుకల్ని పట్టుకుని రెక్కలు కత్తిరించి పెట్టెలో పెట్టి చిత్రహింసలు చేసినందుకే

ఆమె కళ్ళు చెమ్మగిల్లినాయి

మనం బతికేదెట్లాగమ్మా? – అన్నాడు పెంచలయ్య తల్లికి నచ్చచెప్పాలనే ప్రయత్నంలో

అందరూ చిలుక జోస్యం చెప్పే బతుకుతున్నారా! కూలినాలి చేసుకుని పొట్ట నింపుకుందాం కానీ మనకు చిలుకలు సంపాదించిన కూడొద్దురా!

నీదంతా చాదస్తమమ్మా! ఈ పెట్టెలో చిలుక రోజుకి పది రూపాయలన్నా సంపాదిస్తుంది మనం రెక్కలు ముక్కలు చేసుకున్నా చిలుక సంపాదించినంత సంపాదించలేం వో రోజు పని దొరికితే మరో రోజు మనకి పని దొరకదు జ్వరం వొస్తే పస్తు పడుకోవాల్సిందే మనం చిలుక అలాకాదు గదా రోజూ మనకి డబ్బు వొచ్చేటట్లు చేస్తుంది అసలు నీకేం తెలియదు లేవే నువ్వు తప్పుకో! ఇప్పటికే బాగా ఎండెక్కింది

రమణమ్మని నెట్టుకుని రోడ్డు మీదకు పరుగెత్తాడు పెంచలయ్య

పెంచలయ్య వయస్సు పదహారేళ్ళుంటాయి

కొత్తగా ఉద్యోగం దొరికిన వాడిలా ఉషారుగా నడుస్తున్నాడు

తండ్రి బతికున్నప్పుడు రామచిలుక వున్న పెట్టెను అంటుకోనిచ్చేవాడు కాదు, ఇప్పుడు తనిష్టం చిలక తన సొంతం

పెంచలయ్య తండ్రి వెంకటస్వామికి రామచిలుకల్ని పట్టుకోవడంలో వాటికి తర్ఫీదు యివ్వడంలో మంచి నేర్పు వుండేది

రామచిలుకని పట్టుకోగానే దాన్ని వారం రోజులు తిండి పెట్టకుండా పస్తు వుంచేవాడు వరుసగా పేర్చిన అట్టతో చేసిన కవరు ముక్కుతో తీసి యిస్తేనే వడ్లగింజో మొక్కజొన్న గింజో జామకాయ ముక్కో పెట్టేవాడు చిలుక చెప్పినట్లు వినకపోతే తల మీద చిన్న కర్రపుల్లతో కొట్టేవాడు చేతిలో కర్రముక్క చూడగానే గడ గడ వణికిపోయేది రాంచిలుక అది ఎగిరి పోకుండా రెక్కల్ని కత్తిరించేవాడు

రాంచిలుకకు శిక్షణ పూర్తవగానే దాంతో ఎంతో సన్నిహితంగా వుండి చెలిమి చేసుకునేవాడు అతను చెప్పినట్లు వినేది రాంచిలుక

మొదట్లో పదికి పైగా చెక్క పెట్టెలుండేవి యింట్లో వొక్కొక్క పెట్లో రెండేసి చిలుకలు వుంచేవాడు రోజుకో పెట్టె తీసుకు వెళ్ళేవాడు చివరకు ఒక్క చిలుకే మిగిలిపోయింది వెంకటస్వామి చనిపోయే నాటికి

వెంకటస్వామి తండ్రికి తాగుడు అలవాటుంటే వెంకటస్వామికి పేకాట పిచ్చి వుండేది సంపాదించినదంతా పేకాటలో తగలేసేవాడు ఇంటికి వొక్క పైసా తీసుకు వచ్చేవాడు కాదు డబ్బు అవసరమైనప్పుడల్లా చిలుకల్ని అమ్మేస్తుండేవాడు రమణమ్మ కూలి నాలి చేసి సంసారం నెట్టుకు వస్తూ వుండేది

చిలుక జోస్యం చెప్పడంలో వెంకటస్వామి మంచి నేర్పరి మనిషిని బట్టి జోస్యం చెప్పేవాడు

జోస్యం చెప్పించుకోవడానికి వొచ్చిన మనిషి ముందు డబ్బులు తీసి పట్టా మీద పెట్టకపోతే కర్రముక్కతో చిలుకకు సంజ్ఞ చేసేవాడు చిలుక కవర్ల చుట్టూ తిరిగి పెట్టెలోక వెళ్ళిపోయేది అదృష్టాన్ని తెలిపే కవరు తియ్యకుండా

కవర్లో చిన్న దేవుడి బొమ్మ ఐదారు వాక్యాలున్న కార్డు ముక్క వుండేవి అవి చూసి ఎదురు కూర్చున్న వ్యక్తికి ఉత్సాహం కల్గించేలా మాట్లాడేవాడు వెంకటస్వామి

నీకు ఆంజనేయస్వామి బొమ్మ వొచ్చింది నువ్వు చాలా ధైర్యశాలివి ఏ కష్టాన్నయినా ఎదుర్కొంటావ్! ఈ సంవత్సరంలో నీ నుంచి శని పక్కకు తప్పుకుంటాడు నీ కష్టాల నుంచి గట్టెక్కుతావు హనుమంతుడు సీతమ్మవారి జాడ కనుక్కున్నట్లు నువ్వు లక్ష్మీదేవి జాడ కనుక్కుంటావు నీ యిల్లు బంగారమయమై పోతుంది ఈ సంవత్సరం పంటలు బాగా పండుతాయి – అనేవాడు జోస్యం చెప్పించుకునే వ్యక్తితో

నాకు పొలమే లేదుగా – ఎవరన్నా ఎదురు మాట మాట్లాడితే

ఈ సంవత్సరం నువ్వు తప్పకుండా పొలం కొంటావ్ చిలుక పలుకులకు తిరుగులేదు! – అనేవాడు

ఈ దోరణిలో సాగేది చిలక జోస్యం

కాలేజి కుర్రాడిని చూసి నువ్వు పరీక్షల్లో పాసవుతావ్ అనేవాడు గడ్డం పెంచుకుని తిరిగే కుర్రాడిని నీకు ఉద్యోగం దొరుకుతుంది అని ధైర్యం చెప్పేవాడు హైస్కూలు కుర్రాడికి నీకు ఇద్దరు పెళ్ళాలు అని చెప్పి నవ్వించేవాడు

వెంకటస్వామిని చూడగానే జనం చుట్టూ మూగేవారు అంతకుముందు చెప్పించుకొన్న వాళ్ళే మళ్ళీ చెప్పించుకొనేవాళ్ళు చిన్నపిల్లలు పెట్టె పక్కనే కూర్చుని చువ్వల తలుపు తియ్యగానే బయటకు వొచ్చి అట్టతో చేసిన కవర్లపై దర్జాగా నడుస్తూ అటు ఇటూ తేరిపార చూసి కవరు తీసి వెంకటస్వామి చేతిలో పెట్టే అందాల రాంచిలుకను చూస్తూ ఆనందించేవాళ్ళు

డబ్బులు ఇవ్వడానికి పీనాసితనం చూపినవాళ్ళకు చావుగండం వుందని బెదిరించేవాడు వాళ్ళు భయపడి అతను అడిగినంత డబ్బులు ఇవ్వగానే నవగ్రహ పూజ చేస్తే చావు గండం నుంచి బయటపడవొచ్చని చిట్కా చెప్పేవాడు

కొంతమందికి చిలుక జోస్యం మీద నమ్మకం లేకపోయినా చిలుక చేసే పనులు చూడ్డానికి ఆసక్తిగా అతని దగ్గర చేరేవాళ్ళు

అప్పుడప్పుడు పెంచలయ్య తండ్రితో పాటే టౌనుకు వెళ్ళేవాడు తండ్రి చెప్పే చిలుక జోస్యం శ్రద్ధగా వినేవాడు

పెంచలయ్య గర్వంగా నడుస్తున్నాడు రోడ్డు మీద

కన్పించిన ప్రతివ్యక్తి జాతకం చెప్పెయ్యగలనన్న ధీమా ఏర్పడింది వాడికి

ఈ రోజు సంపాదనంతా తనది

ఇంట్లో పస్తులుండే సమస్యే లేదు

తమ్ముడికి మిఠాయి కొనుక్కు వెళ్ళాలి

అమ్మకి చీర కొనాలి

తను చెప్పులు కొనుక్కోవాలి

ఆలోచనలతో సతమతమవుతూ హైస్కూలు ముందుకు చేరుకున్నాడు చుట్టూ పిల్లలు మూగారు

చింతచెట్టు కిందకు చేరి భుజం మీది దుప్పటి కింద పర్చాడు దుప్పటి మీద రాంచిలుక పెట్టె పెట్టాడు

చేతి సంచిలోని అట్ట కవర్లని దొంతరగా పేర్చాడు

చిలుక జోస్యం చెప్పించుకోవడానికి వో కుర్రాడు ముందుకు వచ్చాడు కవర్ల పైన ఆ కుర్రాడు పావలా బిళ్ల వుంచగానే చువ్వల తలుపు తెరిచాడు పెంచలయ్య

రాంచిలుక నెమ్మదిగా బయటకు వొచ్చింది

కర్రముక్కతో కవర్ల కేసి చూపించి సైగ చేశాడు

పెంచలయ్య కేసి తీక్షణంగా చూసి గబ గబా పెట్టెలోకి దూరింది

చిలుక కవరు తియ్యకుండా లోపలికి వెళ్ళడంతో పెంచలయ్యకు కోపం వొచ్చింది

పెట్టెలో నుంచి బయటకు రమ్మని పిల్చినా బయటకు రాలేదు

కోపం వొచ్చి చేత్తో పెట్టెలో నుంచి చిలుకను బయటకు లాగేడు

పెంచలయ్య చేతిని ముక్కుతో పొడిచిందే గాని కవర్ల దగ్గరకు వెళ్ళలేదు చిలుక

పిల్లలంతా పెద్దగా నవ్వేరు

పిల్లలు నవ్వేసరికి బాగా కోపం వొచ్చింది పెంచలయ్యకి

కర్ర ముక్కతో చిలుకని కొట్టాడు

పెంచలయ్య ఎంత ప్రయత్నించినా చిలకచేత జోస్యం చెప్పే కవరు తీయించలేకపోయాడు

చిలుక మీద పట్టరాని కోపం వొచ్చింది

పైసా సంపాదన లేకుండా యింటి మొహం పట్టాడు

దార్లో సింహాచలం కన్పించేడు

వాడు రోడ్డు మీద గారడీ విద్యలు చేస్తుంటాడు

మీ తమ్ముడ్ని నాతో పాటు పంపరాదట్రా! రోజుకి ఐదు రూపాయిలిస్తా! నెల రోజుల్లో తీగమీద చేతులుతో నడిచే విద్య నేర్పిస్తా!

మా వాడికి కాళ్ళు లేవుగా నువ్వే తీగల మీద నడువు! నడి రోడ్లో నాట్యం చేసే ఖర్మ మా వాడికేం పట్టలేదు - సింహాచలంతో అక్కసుగా అన్నాడు

అది కాదోయ్! కాళ్ళు చేతులు వున్నవాడు తీగమీద నడిస్తే ఈ రోజుల్లో ఎవ్వరూ చూడటం లేదురా! కుంటోడు చేతులమీద నడిస్తే అందరూ నోళ్ళు తెరచుకుని చూస్తారు నా మాట వినరా బాగా డబ్బులొస్తాయి - అన్నాడు సింహాచలం

నీ ముష్టి డబ్బులు మాకేం అక్కర్లేదు! అంటూ విసురుగా యింటికి వచ్చేశాడు

చిలుక మీద కోపం తగ్గలేదు

దాని భరతం ఎలా పట్టాలానని చాలాసేపు ఆలోచించేడు చివరికి వో ఉపాయం తట్టింది

ఇంట్లో అందరూ పడుకున్నాక చిలుకను పెట్లో నుంచి తీసి వంటింట్లో వుంచాడు

స్వార్థం వల్లకలిగే అనర్థం

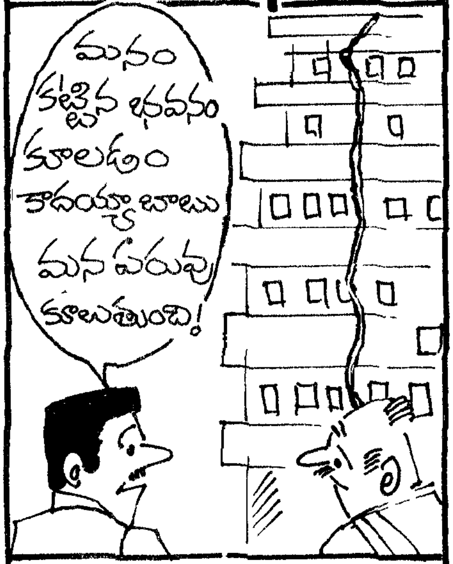

ధర్మపథం...

తన్ను మాలిన దర్మం మొదలు చెడ్డబేరం ఉండదని లోకోక్తి ప్రతి మనిషీ తన కుటుంబ పోషణ కోసం అబివృద్ది కోసం దన సంపాదనకు పాటు పడవలసినదే! కాని స్వార్ధపరుడై అత్యాశ పడకూడదు అత్యాశ ఉంటే అవినీతిక పాలుపడి వక్రమార్గాలలో ధనం సంపాదించడానికే ఉపాయాలు వెదక వలసి వస్తుంది అందువల్ల ఇతర్లులతో పాటు తనకు కూడా అనర్ధం కలుగుతుంది

ప్రజోపయోగం కోసం ప్రబుత్వం కోట్లకొలది వ్యయం కాగల అనేక నిర్మాణాలను - నీటిని నిలుప చేసే ఆనకట్టలను నదులపై వంతెనలను బవనాలను చేపడుతుంది ఆయా నిర్మాణాలకు ఎక్కువ జీతాలు ఇచ్చి సమర్ధులైన యింజినీర్లను నియమిస్తుంది వారు కంట్రాక్టర్లకు ఆయా పనులను అప్పగిస్తారు ఆ యింజినీరు దనాశా పరుడైతే తనకు కొంత దనాన్ని అక్రమ మార్గాన ముట్టజెప్పే కంట్రాక్టరుకే ఆ పని అప్పగిస్తాడు శ్రమపడి ఆయా నిర్మాణాలను పూర్తి చేసే కంట్రాక్టరు ఎక్కువ లాబానికి ఎదురు చూస్తాడు నష్టం వచ్చే పనికి ఎంత మాత్రం సిద్ధపడడు ఏ విదంగానో లాబం వచ్చే పద్దతిలో నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేస్తాడు దానిక వీలయినంత చవుకగా లబించే వస్తువులనే కొనుగోలు చేస్తాడు చవుకగా లబించే వస్తువులు మేలురకానివై ఉండవని వేరే చెప్పనక్కరలేదు అట్టివానితో నిర్మితాలయినవి కొద్ది కాలంలోనే కూలి పోవడంలో ఆశ్చర్యం లేదు దనాశాపరుడైన ఇంజినీరు నిర్మాణానికి మేలైన వస్తువులు ఉపయోగింప బడనదీ లేనిదీ పరిక్షింపడు మేలైన వాటినే వాడినట్లు కంట్రాక్టరు చెప్పగా మొగమోటం కొద్దీ ఉపేక్షిస్తాడు ఆ నిర్మాణాలు కూలి జన నష్ట మయినా సస్యాదులు మునిగి పోయినా తమకేమి? ఆ బాద్యతను వారు వహించరు ప్రజా నష్టం పంటల నష్టం వారు కోరరు కాని అది జరగకుండా ఎలా ఉంటుంది? వారి అత్యాశ వల్ల కలిగే అనర్ధాలు ఇవి తమ జేబులు నిండినా యదార్ధం బయలు పడితే వారిక అపకీర్తి తప్పదు ఇంజినీరుకు ఉద్యోగం ఊడపోతుంది కంట్రాక్టరుక విపరితంగా దననష్టం కలగవచ్చు ఈ విదంగా కొద్ది మంది స్వార్ధ పరుల మూలంగా అనేక మందిక అపాయం ఆస్తి నష్టం కలుగుతుంది

స్వప్రయోజనం కోసం జనం ప్రయత్నించ వచ్చును కాని, అవినతిక దారి తీసే స్వార్ధపరత్వం తగదు దానివల్ల తనకూ ఇతరులకూ కూడా అనర్ధం తప్పదు

—బులుసు వేంకట రమణయ్య

కిటికీ తలుపులు మూశాడు

పెంపుడు పిల్లిని తెచ్చి వంటింట్లో వుంచి తలుపులు వేశాడు

పెంచలయ్య మనస్సు తేలికపడింది

కొద్ది క్షణాల్లో చిలుక పని గోవిందా!

రెక్కలు లేని చిలుక ఎగర్లేక ఎగురుతూ వుంటుంది వాటం చూసి పిల్లి దాని మెడ కసుక్కున కొరుకుతుంది ,

చిలుక రోగం ఈ దెబ్బతో కుదురుతుంది

దుప్పటి ముసుగుతన్ని పడుకున్నాడు

నిద్రపోయాక కలలు రాకుండా వుంటాయా?

తమ్ముడు ఎత్తుగా గడలకు కట్టిన తీగమీద చేతుల మీద వో చివర్ని నుంచి మరో చివరకు వొస్తున్నాడు మద్యలో చేతులు పట్టు తప్పాయి

బ్యాలెన్సు కుదర్లేదు గబాల్మున కింద పడిపోయాడు

రక్తం మడుగులో తమ్ముడు అవిటి తమ్ముడి

రాత

సంపాదలం రక్తం మడుగులో పడ్డ దిగ్గం తబ్బులు ఎరుకుంటున్నాడు

ఉలిక్కి పడి లేచాడు పెంచలయ్య

బాగా తెల్లారిపోయింది

వంటింట్లోకెళ్లి చూసాడు

పొయ్యి దగ్గర ముడుచుకు పడుకున్న పిల్లి లేచి మ్యావ్ మ్యావ్ అంటూ కాళ్ళ చుట్టూ తిరగసాగింది చిలక తాలూకు అవశేషాలు ఎక్కడా కన్పించలేదు

ఇంట్లో నుంచి బయటకు వచ్చాడు

వేపచెట్టు కింద చిలుక పెట్టె పక్కన పెట్టుకుని తమ్ముడు కన్పించాడు

రా బుజ్జీ రా బాబుగారి అదృష్టం తెల్పే కవరు తియ్యి చిలుక తల నిమిరి అంటున్నాడు తమ్ముడు

చిలుక గర్వంగా కవర్ల దొంతర పైన దర్జాగా వో కవరు తీసి పెంచలయ్య తమ్ముడి చేతిలో పెట్టింది

దానికో వడ్ల గింజ పెట్టి పెట్టెలోకి పంపించాడు చిలుకను

తన తండ్రి అంతే! ఆ చిలుకను వొళ్లంతా నిమిరి బుజ్జగిస్తూ దానిక మాటలు చెప్పేవాడు అది చెప్పినట్లు వినేది దానిక కడుపు నిండా తిండిపెట్టేవాడు

తను కసురుకొంటూ చెబితే తన మాట వింటుందా? అన్నయ్యా! రాత్రి నువ్వు మర్చిపోయి చిలుకను వంటింట్లో వదిలేశావ్! పిల్లి కూడా ఆ యింట్లో దూరింది నాలుగైదు ఎలుకల్ని పట్టినట్లుందిగాని మన చిలుక జోలికి పోలేదు

దాని రాత బాగుండబట్టే పిల్లి చంపలేదు అనుకున్నాడు మనస్సులో పెంచలయ్య

తమ్ముడిని చిలుకని ముద్దుపెట్టుకొన్నాడు పెంచలయ్య

క్షమించానన్నట్లుగా తలెత్తి పెంచలయ్య వైపు